

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. spalio 6 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukavinienės ir Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė),

susipažinusi su 2021 m. rugsėjo 30 d. paduotu ieškovo A. B. kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. birželio 29 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovas padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. birželio 29 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo A. B. ieškinį atsakovei Lietuvos Respublikai, atstovaujamai Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, dėl žalos atlyginimo.

Skundžiama Vilniaus apygardos teismo 2021 m. birželio 29 d. nutartis įsiteisėjo nuo jos priėmimo dienos (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir <u>CPK</u>) 331 straipsnio 6 dalis), taigi terminas jai apskųsti kasacine tvarka baigėsi 2021 m. rugsėjo 29 d., o kasacinis skundas pateiktas 2021 m. rugsėjo 30 d., todėl darytina išvada, kad ieškovas kasacinį skundą padavė praleidęs <u>CPK 345 straipsnio</u> 1 dalyje nustatytą trijų mėnesių terminą jam paduoti.

Pagal CPK 345 straipsnio 2 dalį asmenims, praleidusiems kasacinio skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias teismas pripažįsta

svarbiomis, praleistas terminas gali būti atnaujinamas.

Teisėjų kolegija, atsižvelgusi į tai, kad ieškovas kasacinį skundą pateikė praleidęs vieną dieną, kad ieškovas buvo pakankamai aktyvus, siekdamas apginti savo galimai pažeistas teises, sprendžia, jog šiuo atveju egzistuoja pagrindas praleistą terminą atnaujinti (CPK 345 straipsnio 2 dalis).

Vertindama pateiktą kasacinį skundą atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagristi, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės

pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis), skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskystuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 3 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti Lietuvos

Aukščiausiojo Teismo praktiką, kuri ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nurodoma, jog byloje keltas klausimas dėl ikiteisminio tyrimo pagrįstumo in personam dalies, o ne dėl in rem, tačiau teismai susikoncentravo tik dėl ikiteisminio tyrimo pagrįstumo bei teisėtumo in rem, nors dėl to ieškinys nebuvo pareikštas. Lietuvos generalinė prokuratūra negalėjo pagrįsti ikiteisminio tyrimo dalies *in personam* būtinumo, o tik dangstėsi teismo sprendimais, kurie priimti nagrinėjant kasatoriaus skundus dėl proceso ikiteisminiame tyrime. Ieškovo teigimu, teismas šiuo atveju neišnagrinėjo ieškinio. Teismai nesilaikė kasacinio teismo praktikos, pagal kurią valstybės civilinė atsakomybė kyla nepaisant ikiteisminio tyrimo pareigūnų, prokuratūros pareigūnų ir teismo kaltės. Šiuo atveju ikiteisminis tyrimas nutrauktas "nereabilitaciniais pagrindais" ir tokia teisinė padėtis savaime yra netoleruotina, nes asmenį palieka nei išteisintą, nei nuteistą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai, kuriais pasisakoma dėl netinkamo teisės normų taikymo, nepatvirtina <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, neįvardinama nevienoda Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2, 3 punktuose nurodytų kasacijos pagrindų egzistavimas. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą

Dėl nurodytų priežasčių yra pagrindas konstatuoti, kad ieškovas nepagrindė, jog egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Taigi kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

nutaria:

Atnaujinti terminą kasaciniam skundui paduoti. Kasacinį skundą atsisakyti priimti. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukavinienė

Gražina Davidonienė